

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 16. 1. do 31. 1. 2016

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

Ing. Renáta Zahořáková

leden 2016

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Opatření Evropské komise proti vyhýbáním se daňovým povinnostem (Anti Tax Avoidance Package)

Evropská komise předložila návrh balíku opatření, jež reagují na problém vyhýbání se daňovým povinnostem ze strany právnických osob. Opatření reflektují globální přístup ke zdanění příjmu právnických osob a doplňují a posilují projekt zemí OECD týkající se opatření proti erozi základu daně a přesouvání zisku (*Base Erosion and Profit Shifting, BEPS*)¹. Představují snahu o vytvoření pevného a koordinovaného rámce a o zakotvení některých opatření BEPS v právních předpisech EU, přičemž přináší také nová vlastní opatření.²

Opatření cílí především na zvýšení daňové transparentnosti a spolupráci mezi jednotlivými členskými zeměmi, zajištění účinného zdanění v EU a rovných podmínek. Mezi klíčové prvky balíku patří:

- právně závazná opatření, jež zabrání využívání nejčastějších metod používaných při vyhýbání se placení daně,
- doporučení členským zemím týkající se prevence zneužívání daňových úmluv,
- návrh týkající se sdílení daňových informací,³
- mezinárodní aktivity propagující tzv. dobrou daňovou správu (*Tax Good Governance*),
- nový postup EU pro vytváření seznamu třetích zemí, jež odmítají jednat férově v daňové oblasti.

Součástí balíčku jsou dva legislativní návrhy (návrh směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem a revize směrnice o správní spolupráci), které budou v nejbližší době předloženy Evropskému parlamentu ke konzultaci a Radě ke schválení.⁴

Přehled vývoje zaměstnanosti a sociální situace za rok 2015 (2015 Employment and Social Developments review)

Ve druhé polovině ledna Evropská komise zveřejnila tzv. přehled vývoje zaměstnanosti a sociální situace za rok 2015 (*2015 Employment and Social Developments review*). Jedná se o každoroční publikaci, jež obsahuje střednědobé a dlouhodobé analýzy týkající se problematiky zaměstnanosti a sociálních otázek (např. dlouhodobá nezaměstnanost, mobilita, dovednosti zaměstnanců, systémy sociální ochrany ad.).⁵ Přináší jak analýzu posledních trendů, tak také případných budoucích výzev a možných politických reakcí.

Podle letošní zprávy byl obecně vývoj v roce 2015 v sociální oblasti a oblasti zaměstnanosti pozitivní, přetrvávaly však značné rozdíly mezi jednotlivými členskými zeměmi. Zpráva se zaměřila na oblasti podpory vytváření pracovních míst, zlepšování účinnosti trhu práce a investic do lidí. Vyzdvihla samostatnou výdělečnou činnost a podnikání jako možnost pro vytváření nových pracovních míst. Vlády by se tak měly zaměřit například na zjednodušení přístupu k financování firem, daňové pobídky nebo vzdělávání v oblasti podnikání. Zpráva se zabývala také mobilitou pracovních sil, jež snižuje nezaměstnanost a zlepšuje vyhlídky

¹ European Commission, Fighting Tax Avoidance: Commissioner Moscovici welcomes final adoption of international tax reform package, 5. 10. 2015. [ZDE](#)

² European Commission, The Anti Tax Avoidance Package – Questions and Answers, 28. 1. 2016. [ZDE](#)

³ Koncem ledna došlo také (v rámci plnění BEPS) k dohodě více než 30 zemí OECD (mezi nimi je také Česká republika) o vzájemném sdílení daňových informací o nadnárodních společnostech od roku 2017. EUbusiness, OECD countries agree to share info to combat corporate tax avoidance, 28. 1. 2015. [ZDE](#)

Více k BEPS viz OECD, BEPS Actions [ZDE](#)

⁴ Evropská komise, Spravedlivé zdanění: Komise předkládá nová opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem, 28. 1. 2016. [ZDE](#)

⁵ European Commission, Employment and social analysis. [ZDE](#)

samotných zaměstnanců, také dlouhodobé nezaměstnanosti a sociálnímu dialogu. Důležité jsou rovněž investice do lidí, které mohou lépe sladit rozdíly mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi na trhu práce.⁶

Vyjednávání o investiční dohodě mezi EU a Čínou

V polovině ledna se vyjednavací EU a Číny domluvili na rozsahu vyjednávané investiční dohody. Jednání se tak mohou přesunout do fáze předkládání konkrétních textových návrhů. Zástupci EU a Číny se shodli především na tom, že budoucí dohoda by měla mířit na zlepšení přístupu na trhy pro investory (právo investovat a garance nediskriminace). Obě strany mají v úmyslu se zaměřit také na problematiku regulatorního prostředí (transparentnost, licence, proces autorizací) a ochranu investic a investorů. Dohoda by měla obsahovat rovněž pravidla týkající se otázek životního prostředí a pracovního trhu souvisejících s problematikou investic.⁷ Vyjednávání dohody byla zahájena již koncem roku 2013 a dosud proběhlo 7 kol vyjednávání.⁸

Mezinárodní nástroj pro zadávání veřejných zakázek (International Procurement Instrument)

Evropská komise předložila koncem ledna revidovaný návrh nástroje pro zadávání veřejných zakázek, jenž je odpovědí EU na nerovné podmínky na trzích veřejných zakázek v některých státech.⁹ Většina zemí, obchodních partnerů EU, má trhy veřejných zakázek stále uzavřené, což podle Komise diskriminuje evropské podniky, narušuje hospodářskou soutěž, snižuje transparentnost, navyšuje náklady a riziko korupce. Nová regulace je v souladu s obchodní strategií Komise představenou v roce 2015.¹⁰

Nový nástroj má Komisi umožnit zahájení vyšetřování v případě možné diskriminace firem pocházejících z EU. Pokud se diskriminace potvrdí, Komise vyzve dotčenou zemi ke konzultacím o možném otevření jejího trhu veřejných zakázek. Jako poslední možnost, by mohla Komise také použít nový nástroj: nabídky (při veřejné zakázce) firem z dotčené země, by byly ve srovnání s nabídkami jiných zemí považované za nabídky s vyšší cenou (*price adjustment*), čímž by se vyvinul tlak na odstranění diskriminačního chování země. Na druhou stranu by nabídky těchto firem nebyly ze soutěže vyloučeny úplně.

Tento nový návrh se nijak nedotkne stávajících smluv a dohod. Také obsahuje prvky, které by měly zabezpečit přiměřenost jeho použití ve vztahu k dosahovaným cílům: nástroj se tak např. nebude vztahovat na dodavatele z nejméně rozvinutých zemí nebo zranitelných rozvojových

⁶ Evropská komise, Investice do lidí je klíčem k hospodářskému růstu, ukazuje přehled vývoje zaměstnanosti a sociální situace za rok 2015, 21. 1. 2015. [ZDE](#)

⁷ European Commission, EU and China agree on scope of the future investment deal, 15, 1, 2016. [ZDE](#)

⁸ Více k obchodním vztahům mezi EU a Čínou viz European Commission, Trade, Countries and Regions, China. [ZDE](#)

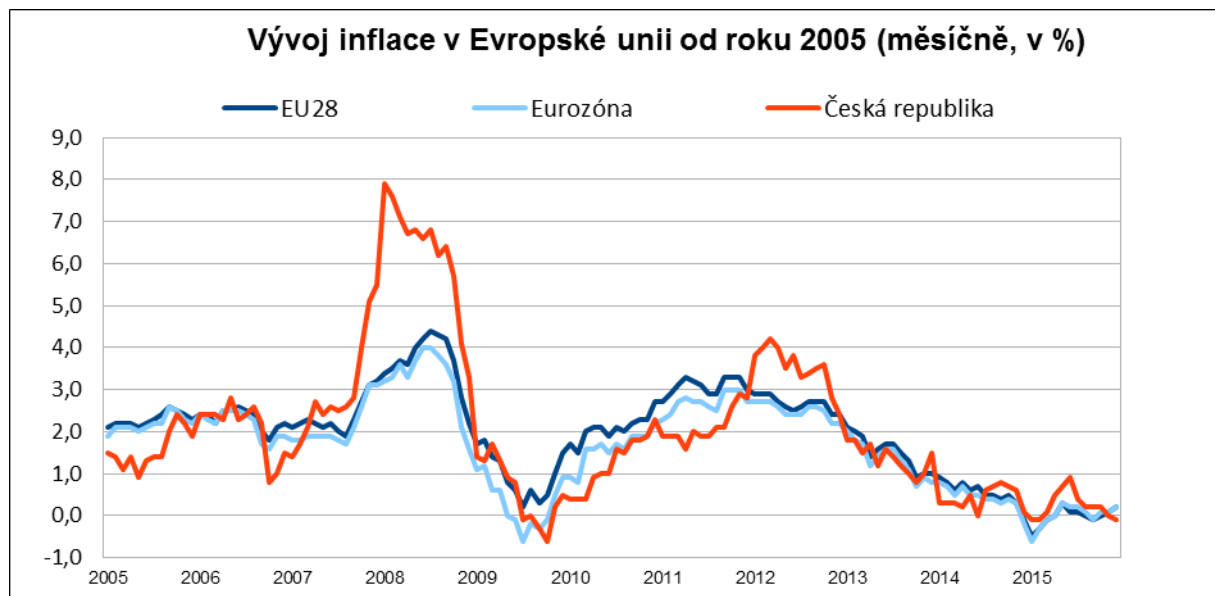
⁹ Návrh je k dispozici: European Commission, Amended proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the access of third-country goods and services to the Union's internal market in public procurement and procedures supporting negotiations on access of Union goods and services to the public procurement markets of third countries, 29. 1. 2016. [ZDE](#)

¹⁰ Více k obchodní strategii Evropské Komise viz např. European Commission, Trade for All - New EU Trade and Investment Strategy. [ZDE](#)

zemí, také na nabídky malých a středních podniků v EU, naopak bude použitelný pouze pro zakázky nad určitou finanční hranicí.¹¹

Ekonomický vývoj podle aktuálních statistik

Podle údajů Eurostatu **roční míra inflace v prosinci 2015** vzrostla, a to na úroveň **0,2 % v EU28 i v eurozóně**.

Zdroj: Eurostat

Deflace byla v prosinci 2015 zaznamenána ve 12 členských státech, hlavně v Bulharsku (-0,9 %), Rumunsku (-0,7 %), Slovinsku a na Kypru (oba -0,6 %). Naopak nejvyšší inflace byla v daném období zaznamenána v Belgii (1,4 %), na Maltě (1,2 %) a v Rakousku (1,1 %). **V České republice** v prosinci inflace klesla na hodnotu **-0,1 %**, což je v porovnání s okolními státy průměrná hodnota, v Polsku a na Slovensku byla v prosinci zaznamenána deflace (oba -0,5 %), v Německu a Rakousku inflace (Německo 0,2 %, Rakousko 1,1 %).¹²

Míra inflace se v **roce 2015** v EU28 i v rámci eurozóny pohybovala kolem nulových hodnot. Nejvyšší byla v červnu (0,3 %), naopak nejnižších hodnot dosahovala začátkem minulého roku, a to -0,6 % v eurozóně a -0,5 % v EU28. O něco málo vyšších hodnot dosahovala v České republice, ani zde však nepřekročila hranici 1 %. Nejvyšší byla v ČR v jarních měsících, v květnu byla na úrovni 0,7 % a v červnu 0,9 %. Od té doby klesá. V prosinci tak poprvé od února 2015 vykázala deflaci. Poprvé od roku 2009 byla v ČR zaznamenána deflace, přičemž zároveň celkově v EU28 inflace.

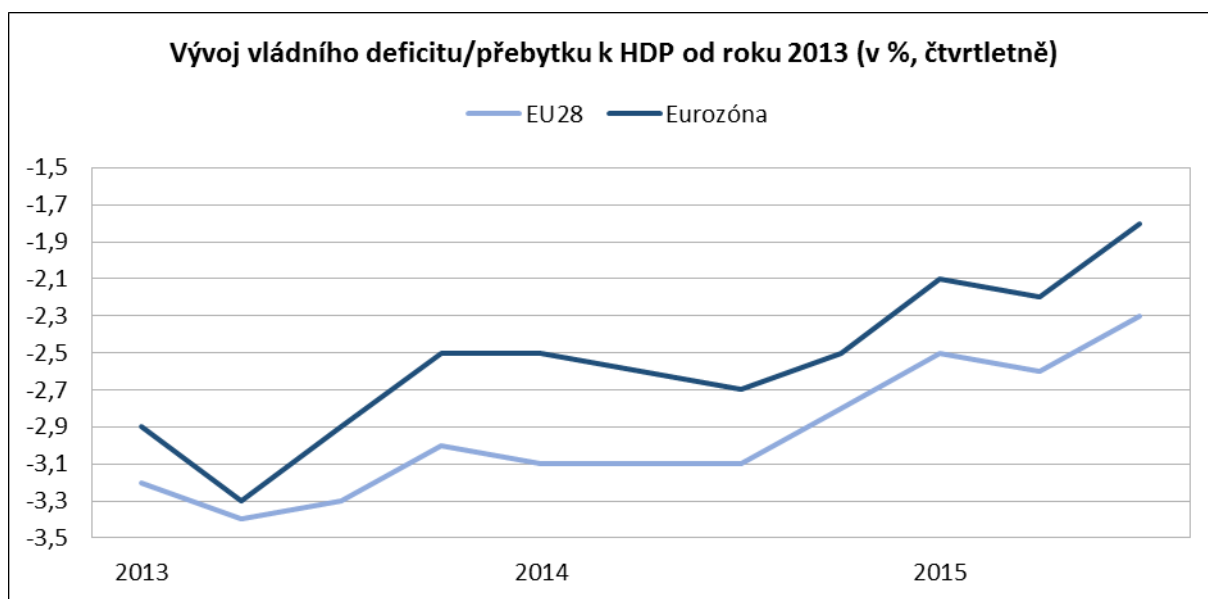
V polovině ledna byly zveřejněny také údaje o **podílu vládního deficitu k HDP za 3. čtvrtletí roku 2015**. Ten v EU28 i v eurozóně oproti předchozímu čtvrtletí poklesl, v **EU28** z -2,6 % na **-2,3 %**, v **eurozóně** z -2,2 % na **-1,8 %**.¹³

¹¹ European Commission, European Commission Takes Action to Open Up International Procurement Markets, 29. 1. 2016. [ZDE](#)

¹² Eurostat, Annual inflation up to 0,2 % in the euro area, 19. 1. 2016. [ZDE](#)

¹³ Eurostat, Seasonally adjusted government deficit down to 1,8 % of GDP in the euro area, 22. 1. 2016. [ZDE](#)

Přehled ekonomických událostí v EU za období od 16. 1. do 31. 1. 2016

Zdroj: Eurostat